

Vastaus Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloitteeseen Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava / TeA (kvalt)

TeA/SP/MH/J-VH/MT

VD/727/00.02.00.03/2025

Jari Jääskeläinen sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuustontyöjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Tähän mennessä yli 2300 henkilöä on ottanut kantaa ja toivoo Päiväkummun joenrannan metsäalueen säästävän. Se että menetetyt luontoarvot kompensoidaan jossain muualla ei miellytä Päiväkumpulaisia.

Miten alla listatut arvot kompensoidaan?

- Asuntorakentamiseen kaavoitettu alue sijoittuu arvokkaalle linnostoalueelle, jolla on kartoitettu useita silmälläpidettäviä lintulajeja, Faunatican pesimäkartoitus listaa mm. sirittäjän, mustapääkertun, ja harakan pesimäreviirit. Lisäksi asukkailla on lukuisia havaintoja useista tikkalajeista: valkoselkätikka (uhanalainen), harmaapäätikka, pikkutikka ja käpytikka. Alueella on havaittu kanahaukka ja kesällä löydetty kanahaukan rengastettu pesäpoikanen, sekä palokärki (EU-direktiivilaji) on nähty alueella useasti. Hankkeen välittömässä läheisyydessä on tunnistettu puukiipijän pesimäreviiri. Kunnan puukiipijämetsän koko on 20 hehtaaria. Rantasipi (vaarantunut) ja koskikara (vaarantunut) viihtyvät alueen välittömässä läheisyydessä joella.
- Alueella on kartoitettu 50 arvopuuta. Vaikka rakentaminen pyrittäisiin toteuttamaan puustoa säästävästi, suojametsän kaataminen altistaa myös ns. säästöpuut tuulille ja myrskyille.
- Hanke sijoittuu jokivarren luo-alueen välittömään läheisyyteen. Pyydän huomioimaan, reunavaikutus voi ulottua jopa 250 m päähän. (lähde Vantaan ekologiset verkostot, Huttunen, 2023, s. 9) Kyseisen alueen leveys on tällä hetkellä kokonaisuudessaan noin 300 metriä nykyisestä asutuksen rajasta joenvarteen. Rakennettaessa, alue kaventuu 100-150 metriin. Rakentamalla tähän tuhotaan myös jokivarren ydinmetsäalue ja luodaan pullonkaula tärkeille paikallisille ja maakunnalliselle ekologisille yhteyksille.
- Hanke sijoittuu lepakoiden ruokailu- ja siirtymäreittien välittömään läheisyyteen. Alueen valaistusta ei saisi yhtään enää lisätä.
- Huhtikuussa 2024 kaupunki esitteli kaavan alustavan luonnoksen ja pyysi siitä mielipiteitä. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry antoi luonnokseen lausunnon, jonka mukaan alue sisältää metsäkuvioita, jotka ovat suojelutasoisia ja joihin ei missään nimessä tule osoittaa rakentamista 2020- luvun Vantaalla. Lausunto on kokonaisuudessaan liitteenä.
- Hankkeen läheisyydessä, noin 150 metrin päässä joella on useita saukkohavaintoja.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää työt kyseisen alueen suojelemiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 33

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

--

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Päiväkummun pientaloalueen laajennuksen rakentaminen kohdistuu pääosin ihmisen luomaan tai ihmisen voimakkaasti muokkaamaan ympäristöön, pääosin nykyiselle yleisten rakennusten (Y) ja kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueille (YK). Yleiskaavan Keravanjoen varren luo-alue ja siihen liittyvää metsää säilyy. Keravanjoen ja sen varren arvokkaimmat luontokohteet on rajattu 27 hehtaarin laajuiseksi luo-alueeksi (luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokas alue). Luo-alue kokonaisuudessaan ja sen reunametsät jäävät rakentamisen ulkopuolelle. Nämä alueet ovat luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä alueita, eikä näiden luontoarvoa tulla heikentämään. Rakennettava alue ei myöskään sijoitu arvokkaalle linnustoalueelle, vaan linnustoalue tulee säilymään osana luonnon monimuotoisuutta tukevaa virkistysaluetta. Alueelta ei ole kaupungin eikä valtion viranomaisten tiedossa valkoselkätikan pesintöjä. Talviaikaan voi Vantaalla havaita vaeltavia valkoselkätikkoja melkein missä tahansa.

On totta, että reunavaikutus voi yltää satojen metrien päähän. Reunavaikutus on tosin lajikohtaista, vaihdellen muutamista metreistä satoihin metreihin. Alueen metsät Keravanjoen varrella ovat kuitenkin pääsääntöisesti kapeita, reippaasti alle 250 metrin metsäkaistaleita, jotka ovat olleet reunavaikutuksen alaisina jo pitkään. Näiden metsien luonto on jo mukautunut olemassa oleviin olosuhteisiin ja ihmisvaikutukseen. Pientaloalueen rakentaminen ei tule vaikuttamaan merkittävästi alueen metsäluonnon ja -lajiston tilaan.

Vantaan yleiskaavan runkoyhteyden tavoite minimileveys on 100 m. Luo-alue ja siihen liittyvät säilyvät metsäalueet muodostavat edelleen kaavan toteutuessa ydinmetsän ja sille määritellyn vähimmäisleveyden 100 m (Vantaan ekologiset verkostot 2023). Maakunnallisen yhteyden kapeikkokohdan minimileveys on 100 m. Yhteys ei saa kuitenkaan olla kapeikkokohdassa leveyttään pidempi (Vantaan ekologiset verkostot 2023; Väre ja Rekola 2009). Tämä toteutuu myös rakentamisen jälkeen. Ydinmetsäalueen virkistyskäyttöä ohjataan nykyisille poluille niitä kunnostamalla ja kehittämällä.

Matarin alueen vuoden 2022 lepakkoselvityksessä tunnistettiin kaksi lepakkolajia: vesisiippa ja pohjanlepakko. Näistä vesisiippa karttaa valoa. Vesisiippahavainnot keskittyvät jokikäytävän alueelle. Kaavamuutoksen ratkaisut eivät tule lisäämään valaistusta jokikäytävän alueella, joten rakentamisen vaikutukset vesisiippaan ovat hyvin vähäiset. Pohjanlepakko pärjää hyvin rakennetussakin ympäristössä ja saalistaa yleisesti hyönteisiä katulamppujen tuntumassa. Lepakoille tärkeäksi ruokailualueeksi rajatulle alueelle kohdistuu vain vähäisiä vaikutuksia.

Alueen suunnittelussa otetaan huomioon maisemallisesti tärkeät arvopuut. Suunnittelussa tullaan ottamaan huomioon myös Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin antama lausunto

pienentämällä rakennettavaa aluetta sen pohjoispäästä. Kaupungin suunnittelijat yhdessä luonnonsuojeluliiton jäsenten kanssa ovat tehneet yhteisen maastokatselmuksen vuoden 2024 aikana. Suurin osa arvopuista on mäntyjä, jotka paalujuurensa ansiosta sietävät hyvin rakentamista lähellään ja muutenkin rakentamisen aiheuttamia muutoksia. Puut ovat vanhoja mäntyjä, jotka kasvavat suhteellisen harvassa. Toisin kuin umpimetsänä kasvaneet kuuset, männyt eivät ole herkkiä tuulelle altistumiselle.

Kaavoitusohjelmassa mainittu rakennettavan alueen luontoarvojen ekologinen kompensointi on oleellinen osa Vantaan luonnon heikentymättömyyden toteuttamista ja luontopositivisuuden tavoitteita. Kaikissa tulevilla asemakaavoissa tullaan selvittämään ekologisen kompensaation tarvetta, ja mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan luontohaittojen hyvittäminen täysmääräisesti. Ensisijaisesti pyritään aina välttämään ja pienentämään luonnolle syntyvää haittaa.

Luonnon heikentymättömyys saavutetaan, kun rakentamisen myötä syntyvä haitta hyvitetään luonnon suojelulain mukaisella ekologisella kompensaatiolla. Ekologisessa kompensaatiossa luonnolle koituva haitta hyvitetään parantamalla luonnon tilaa toisaalla. Luonnonsuojelulain mukaisesti haitta ja hyvittäminen koskee vain luonnon luontotyyppejä. Rakennettuun vihreään tai muuhun ihmisen luomaan ympäristöön ekologista kompensaatiota ei vielä tällä hetkellä valitettavasti kyetä käyttämään. Päiväkummun tapauksessa ekologinen kompensaatio tarkoittaa niitä kaava-alueen luonnon luontotyyppejä, joihin rakentamisen myötä kohdistuu haittaa. Näiden haittojen hyvittämiseen voidaan käyttää esimerkiksi osia olemassa olevasta Vantaan kaupungin ekologisen kompensaation hyvittämiseen varatusta alueesta (VD/8313/10.00.02.05/2024). Lisäksi säilyvällä metsä- ja niittyalueella voidaan toteuttaa luonnonhoidon toimenpiteitä, jotka parantavat luonnon tilaa.

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt edistää pientalojen rakentamista osana kaupungin strategiaa. Pientalotonttien kysyntä on Vantaalla suuri, ja tavoitteena on kasvattaa vuosittain luovutettavien tonttien määrää. Aloite tähän on tullut päättäjiltä. Vantaan valtuustostrategiassa halutaan parantaa pientaloasumisen mahdollisuuksia, ja kaavoitusohjelmassa tämä tavoite on ollut mukana jo vuodesta 2022. Vantaan maa- ja asuntopoliittisissa linjauksissa todetaan, että Vantaalla lisätään pientaloasumisen kaavoitusta. Linjauksissa todetaan myös, että pientalojen tarjonnan kehityksestä ja strategian pientalotavoitteen toteutumisesta raportoidaan valtuustolle vuosittain.

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt edistää Päiväkummun alueen tiivistämistä 25.1.2021 hyväksymällään yleiskaavalla. Vantaan kaupunginhallitus on merkinnyt kaavoitusohjelman 2025-2027 tiedoksi ja vienyt 2023 vireille tulleen kaavamuutoksen hyväksymiskäsittelyyn.

Yleiskaavan linjausten mukaisesti Vantaa kasvaa tulevaisuudessa sisäänpäin eli olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen tukeutuen. Yleiskaavassa ei ole osoitettu uusia yhdyskuntarakenteesta irrallaan olevia asuinalueita, vaan täydennysrakentaminen tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Kaavamuutos toteuttaa tätä linjausta sijaiten välittömästi olemassa olevan kunnallistekniikan ja nykyisen asutuksen piirissä. Näin voidaan välttää arvokkaimmille luontoalueille kaavoittamista.

Yleiskaavassa on määritelty pientaloalueen ja virkistysalueen raja, jota asemakaavamuutoksessa tarkennetaan siten, että pientaloalueen laajennus on yleiskaavan mahdollistamaa maltillisempi. Nykyinen ulkoilureitti säilyy ja se täydentyy pientaloalueen laajennukseen liittyvillä pistoilla. Kuten yleiskaavassa annetussa määräyksessä vaaditaan, kaavamuutoksessa kunnioitetaan vanhan alueen rakentamisen tapoja. Tämä toteutuu kaavan rakentuessa mm. siten, että pääosa uudesta asuinrakentamisesta osoitetaan erillispientalojen kortteleiksi (AO), joiden tontit myydään omatoimirakentamiseen, mikä sopii alueen henkeen. Erillispientalojen kortteleihin osoitetaan pari

asuinpienalojen korttelialuetta (AP), joiden toteutusta ohjataan kaavamääräyksiin niin, että saavutetaan omakotityyppinen ilme.

Kaupunginhallitus 25.8.2025

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 18 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloite Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Asemakaava-arkkitehti Jukka-Veli Heikka, puh. +358 40 825 2578 (jukka-veli.heikka[at]vantaa.fi)